

Interesuje nas energetyka przyszłości

Stowarzyszenie Elektryków Polskich prawie pięć lat temu obchodziło jubileusz 100-lecia. Niewiele jest organizacji w Polsce, które prowadzą działalność nieprzerwanie przez tak długi czas. Co składa się na tę trwałość?

Stowarzyszenie Elektryków Polskich weszło w 105. rok swej działalności. Umownie można przyjąć, że pięć pokoleń tworzyło jego obecny dorobek. Jako prezes SEP jestem dumny z tego faktu i przy każdej okazji podkreślam, że było to możliwe dzięki społecznemu zaangażowaniu członków SEP – identyfikowanych jako konkretne osoby – oraz wielu sympatykom i przyjaciołom SEP. Członkowie SEP działali nawet w czasie II wojny światowej i okupacji Polski. Działalność stowarzyszeniowa była oczywiście zakazana, ale SEP-owcy, np. więzieni w obozach jenieckich,

omawiali i planowali elektryfikację wolnej Polski. Zatem ta nieprzerwana działalność SEP od 1919 roku nie jest w żadnej mierze przesadzona.

Tam, gdzie działanie opiera się na ludziach konieczna jest wymiana pokoleniowa. W Stowarzyszeniu mamy wspaniałą młodzież, która rozumie i czuje potrzebę społecznej działalności stowarzyszeniowej. Obecnie trudno jest przekonać młodych ludzi do udziału w pracach na zasadach społecznych, tym większą mamy satysfakcję, że w jednym z naszych oddziałów prezesem został dwudziestokilkulatek, a kolejnego wybrano do Zarządu Głównego SEP.

SEP prowadzi wielostronną działalność w całym kraju poprzez swoje oddziały i koła naukowe. Na czym koncentrują się Państwo obecnie w swojej działalności i jak zakres podejmowanych aktywności zmienił się od początku powstania Stowarzyszenia?

Przynależność do SEP jest w pełnym tego słowa znaczeniu dobrowolna. Dlatego wielką satysfakcją jest to, że stowarzyszamy prawie 18 tysięcy członków w 50 oddziałach w Polsce. Rzeczywiście prowadzimy różnorodną działalność m.in. w obszarach gospodarki, nauki i edukacji. Obecnie koncentrujemy się na aktywnościach w trzech głównych procesach. Pierwszy to szeroko rozumiana transformacja energetyczna Polski. Wspomniałem już, że w czasie okupacji elektrycy planowali elektryfikację polskich miast i wsi. Dziś stajemy praktycznie przed podobnym problemem: jak zapewnić bezpieczeństwo energetyczne społeczeństwu (włączając w to gospodarkę narodową) w nowych warunkach, gdzie do pozyskania energii nie będą już wykorzystywane paliwa kopalne.

Drugim procesem jest wsparcie edukacji kadry specjalistów ze wszystkich dziedzin elektryki. Organizujemy szkolenia branżowe dla różnych grup zawodowych. W SEP działa ponad 100 komisji powołanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją i dozorem urządzeń, instalacji i sieci. Od 2023 roku jesteśmy głównym partnerem branżowym w czterech projektach mających na celu wsparcie utworzenia i funkcjonowania Branżowych Centrów Umiejętności, projektach realizowanych w wyniku konkursów Ministerstwa Edukacji i Nauki. Jest to nowe przedsięwzięcie w sferze edukacji zawodowej, które ma na celu dostosowanie kwalifikacji przyszłych pracowników (uczniów) oraz osób planujących przekwalifikowanie do aktualnych i przyszłych potrzeb przedsiębiorstw. Jesteśmy organizatorem trzech ogólnopolskich olimpiad tematycznych dla uczniów szkół branżowych: Euroelektra, Elektromechatron i Polteleinfo. Mamy w tym zakresie ponad 25-letnie doświadczenie. Na wielu polskich politechnikach działają studenckie koła naukowe, w ramach których swoje kompetencje, wiedzę i umiejętności pogłębiają młodzi członkowie SEP.

Trzecia aktywność to sektor ekspercki i rzeczoznawstwo branżowe. W naszym Stowarzyszeniu są osoby z ogromnym doświadczeniem zawodowym w przemyśle, energetyce zawodowej i prosumenckiej oraz innych dziedzinach szeroko pojętej elektryki. Są to również osoby z dorobkiem naukowym, często na poziomie światowym, oraz pasjonaci doświadczeni w zakresie innowacji i wynalazczości. Tworzy to solidne podstawy skutecznego rozwiązywania wielu pojawiających się obecnie problemów w ogólnie rozumianej technice.

Od powstania SEP zawsze koncentrujemy się na potrzebach wynikających z rozwoju cywilizacyjnego społeczeństwa. To właśnie, wraz ze wspomnianą społeczną działalnością członków SEP, powoduje, że Stowarzyszenie Elektryków Polskich jest ogólnopolską organizacją

aktywną od 105 lat.

W czerwcu odbędzie się Kongres Elektryki Polskiej, który jest organizowany przez SEP cyklicznie. Jakie główne cele przyświecają tegorocznemu wydarzeniu?

IV Kongres Elektryki Polskiej to bez wątpienia najważniejsze wydarzenie 2024 roku. Odbędzie się 6 i 7 czerwca na Enea Stadion Poznań. Hasłem przewodnim Kongresu jest „Energetyka jutra – bezpieczeństwo pokoleń”. Energia jest podstawą życia człowieka. Pozyskiwanie energii, przekształcanie do postaci użytecznej dla człowieka oraz sposoby jej wykorzystania stanowią fundamentalne kwestie funkcjonowania społeczeństwa. Zrównoważony rozwój cywilizacyjny oraz doświadczenia np. z wojny za naszą wschodnią granicą są wyznacznikami w kontekście struktury i funkcjonowania przyszłych systemów energetycznych. Trendy europejskie wskazują na konieczność diametralnej zmiany wyobrażenia o strukturze i funkcjonowaniu przyszłych systemów energetycznych, w których nie będą wykorzystywane paliwa kopalne do pozyskiwania energii, a jej wytwarzanie będzie zdecentralizowane. Do tych nowych warunków, w których będziemy funkcjonować już za kilkanaście lat, trzeba się dobrze przygotować. Trzeba mieć koncepcje, które spowodują, że w procesie transformacji energetycznej Polski, czyli przejścia z obecnego stanu systemu energetycznego do postulowanego nowego systemu, wszystkie decyzje i działania będziemy mogli nazwać inwestycjami, a nie tylko klasycznym wydawaniem pieniędzy. Z tego wprost wynika hasło IV Kongresu Elektryki Polskiej. Interesuje nas energetyka przyszłości zapewniająca bezpieczeństwo następnym pokoleniom. Przyjęliśmy trzy główne tematy Kongresu: „Polska w obliczu transformacji energetycznej”, „Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej” oraz „Fotonika – polska specjalność w elektronice”. Przed Kongresem planujemy wydać raporty wyjściowe w tych trzech obszarach tematycznych. Obrady będą odbywały się na podstawach merytorycznych sformułowanych w raportach kwestii dyskusyjnych. Przewidujemy udział w Kongresie szerokiego grona specjalistów w danych dziedzinach, parlamentarzystów, przedstawicieli władz państwowych, w tym ministerstw, oraz uczelni, samorządowców i wszystkich zainteresowanych przyszłością energetyczną naszego kraju.

Prowadzą Państwo również współpracę z zagranicznymi instytucjami i organizacjami. Jakie sfery ona obejmuje?

Przed objęciem zaszczytnej funkcji prezesa SEP przewodniczyłem zespołowi opracowującemu strategię rozwoju naszego Stowarzyszenia w kolejnych latach działalności. Z wieloaspektowych analiz działania SEP oraz przewidywanych przyszłych potrzeb w rozwoju polskiej gospodarki wynikał wniosek, że Stowarzyszenie powinno w pierwszej kolejności skupić się na wsparciu działań i procesów zachodzących w kraju. Oczywiście rozwiązywanie współczesnych problemów, gdzie trzeba uwzględniać dynamiczny postęp technologiczny i innowacyjne trendy praktycznie w każdej dziedzinie funkcjonowania społeczeństwa, wymaga współpracy o wymiarze światowym, a na pewno europejskim, z tego względu od wielu lat mamy aktywnych przedstawicieli lub członków w takich organizacjach jak EUREL, CIE, Fisuel, IEEE i VDE. Współpracujemy z IEEE i VDE oraz wieloma innymi podmiotami zagranicznymi, w tym licznymi z Ukrainy i Litwy. Stowarzyszenie Elektryków Polskich aktywnie wspiera Ukraińców w tych bardzo trudnych i tragicznych czasach. Mamy porozumienie o współpracy z jednym z przedsiębiorstw zarządzających pracą sieci elektroenergetycznych w Ukrainie, co pozwala na dyskusje dotyczące realnych zagrożeń i sposobów ochrony infrastruktury krytycznej państwa. Dla Polski, ale również dla wielu innych krajów europejskich, jest to bardzo ważny aspekt bezpieczeństwa. Wymiernym

efektem tego współdziałania będzie dyskusja podczas IV Kongresu Elektryki Polskiej.

W ramach współpracy zagranicznej bardzo dobrze rozwinięte są kontakty i wspólne działania z osobami i instytucjami z krajów sąsiednich w zakresie szeroko rozumianej historii elektryki, szczególnie z udziałem Polaków. Powstało w tym temacie wiele opracowań, w tym również monografie naukowe. SEP stara się wspierać pamięć o polskich elektrykach, którzy pochowani są na cmentarzach we Lwowie i w Wilnie.

Jak Pan Prezes ocenia współpracę PTPiREE z SEP? Jakie nowe jej kierunki powinniśmy obrać na szczeblu krajowym i regionalnym?

Jeśli chodzi o współpracę między SEP a PTPiREE, to powinniśmy w najbliższym czasie zacieśnić nasze kontakty i wejść na obszar współdziałania w kluczowych dla elektroenergetyki kwestiach. PTPiREE będzie ważnym partnerem branżowym w IV Kongresie Elektryki Polskiej. Jako Stowarzyszenie Elektryków Polskich, widzimy w Polskim Towarzystwie Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej stałego partnera w rozwiązywaniu problemów szeroko rozumianej elektroenergetyki, zwłaszcza w kontekście transformacji energetycznej w naszym kraju. Wspólnie możemy zająć się sprawami edukacji i kształcenia, zwłaszcza osób dorosłych, które są zainteresowane doksztalcaniem oraz zdobywaniem nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Czeka nas wszystkich diametralne zmiany w funkcjonowaniu systemu energetycznego Polski wymagają przygotowania społeczeństwa we wszystkich aspektach jego aktywności. W tym obszarze również wskazana jest współpraca.

PTPiREE zrzesza operatorów elektroenergetycznych systemów dystrybucyjnych i systemu przesyłowego oraz pracowników branży energetycznej. SEP – elektryków praktycznie ze wszystkich najważniejszych obszarów. Swego rodzaju synergię możemy uzyskać działając wspólnie w opracowywaniu strategii rozwoju, trendów innowacyjnych oraz wszelkich działań mających na celu przemyślaną i odpowiednio ukierunkowany rozwój sektora elektroenergetyki, szczególnie w procesie transformacji. To byłaby współpraca kierunkowa o zasięgu krajowym. SEP w całej Polsce ma 50 oddziałów, które posiadają bardzo duże doświadczenie w organizowaniu szkoleń oraz spotkań branżowych i naukowych o zasięgu regionalnym. Współpraca z PTPiREE powinna wzbogacić oferty kierowane do lokalnych interesariuszy.

Jako prezes SEP, deklaruję podjęcie działań w celu efektywniejszej współpracy z PTPiREE w wymiarze formalnym, ale również praktycznym, co powinno się przełożyć na wymierne rezultaty; mam nadzieję, że jeszcze w tym roku.

Korzystając z okazji, życzę Redakcji oraz wszystkim Czytelnikom miesięcznika „Energia Elektryczna” zdrowia, radości, spełnienia marzeń i wszelkiej pomyślności w nowym 2024 roku.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Wojciech Tabiś